

UCHWAŁA NR 387/2024
ZARZĄDU GÓRNOŚLĄSKO-ZAGŁĘBIOWSKIEJ METROPOLII

z dnia 4 grudnia 2024 r.

w sprawie zmiany Uchwały nr 260/2024 Zarządu GZM z dnia 26 sierpnia 2024 r. w sprawie przyjęcia „Taryfy przewozu osób i bagażu w komunikacji miejskiej Transport GZM”

Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2578 z późn. zm.), art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1262), art. 7 ust. 1 pkt 4b lit. a i b, art. 7 ust. 4 pkt 5b w związku z art. 8 pkt 2 oraz art. 15 ust. 1 pkt 10, art. 15a ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2778)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Załącznik do Uchwały nr 260/2024 Zarządu GZM z dnia 26 sierpnia 2024 r. w sprawie przyjęcia „Taryfy przewozu osób i bagażu w komunikacji miejskiej Transport GZM”, z późniejszymi zmianami, otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Przewodniczącemu Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 15 grudnia 2024 r.

Przewodniczący Zarządu
Górnośląsko-Zagłębiowskiej
Metropolii

Kazimierz Karolczak

Taryfa przewozu osób i bagażu w komunikacji miejskiej Transport GZM

§ 1

1. Niniejsza Taryfa określa Cennik oraz zasady korzystania z komunikacji miejskiej Transport GZM.
2. Użyte w Taryfie określenia oznaczają:
 - 1) aplikacja mobilna – instalowane na urządzeniu użytkownika (np. na smartfonie) oprogramowanie (w tym aplikacja Transport GZM) umożliwiające zakup biletów Transport GZM. Aktualna lista aplikacji jest publikowana na stronie internetowej ZTM.
 - 2) Cennik – cennik biletów i opłat w komunikacji miejskiej Transport GZM.
 - 3) GZM – Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia.
 - 4) identyfikator użytkownika – karta jednoznacznie identyfikująca konto użytkownika w systemie Transport GZM (tj. karta systemu Śląskiej Karty Usług Publicznych, Metrokarta lub karta płatnicza powiązana z kontem w systemie Transport GZM).
 - 5) kasownik – urządzenie zamontowane w pojazdach służące do oznaczenia biletów papierowych lub umożliwiające rejestrację przejazdów, zakup biletów elektronicznych, pobieranie opłat za przejazd.
 - 6) kod QR umieszczony w pojeździe – naklejka z kodem graficznym i przypisanym mu numerem, znajdująca się w pojazdach komunikacji miejskiej Transport GZM, umożliwiająca zakup biletu i wnoszenie opłat za przejazd z wykorzystaniem aplikacji mobilnych.
 - 7) komunikacja miejska Transport GZM – komunikacja miejska organizowana przez GZM i realizowana w jej imieniu przez metropolitalną jednostkę budżetową ZTM.
 - 8) kontroler – osoba upoważniona przez ZTM do prowadzenia kontroli dokumentów przewozu, w tym również kierujący pojazdem, posiadająca stosowną legitymację.
 - 9) KŚ – Koleje Śląskie Sp. z o.o.
 - 10) Metrorower – system roweru metropolitalnego.
 - 11) MZK Jastrzębie – Międzygminny Związek Komunikacyjny z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju.
 - 12) numer użytkownika – unikalny w skali systemu Transport GZM numer (tj. ID konta klienta, numer PESEL, numer telefonu), który wraz z kodem PIN do autoryzacji pozwala na jednoznaczną identyfikację konta imiennego w systemie Transport GZM.
 - 13) podróż – przemieszczenie się na danym odcinku z wykorzystaniem komunikacji miejskiej Transport GZM (jeden lub kilka przejazdów z możliwością przesiadek).
 - 14) Podróż Start/Stop – opłata w formie elektronicznej za przejazd w taryfie czasowej, dostępna w aplikacji mobilnej Transport GZM oraz w wybranych kasownikach.
 - 15) POLREGIO – POLREGIO S.A.
 - 16) POP – Punkt Obsługi Pasażera.
 - 17) przejazd – jednorazowe przemieszczenie się na danej linii komunikacyjnej, jednym pojazdem komunikacji miejskiej Transport GZM.
 - 18) punkt sprzedaży – placówka handlowa (np. kiosk, sklep) prowadząca sprzedaż biletów papierowych lub umożliwiająca zakup elektronicznych biletów w systemie Transport GZM, lub dystrybuująca Metrokarty.

- 19) system Transport GZM – system poboru opłat w komunikacji miejskiej Transport GZM obejmujący m.in. aplikację mobilną Transport GZM, portal transportgzm.pl, kasowniki w pojazdach, punkty sprzedaży, POP, automaty biletowe.
- 20) ZTM – Zarząd Transportu Metropolitalnego.
- 21) Zweryfikowane konto imienne – konto imienne, zawierające dane właściciela, w tym zdjęcie i numer PESEL, dla którego potwierdzono tożsamość właściciela. Potwierdzenie realizowane jest m.in. w POP lub podczas kontroli biletów w komunikacji miejskiej Transport GZM, poprzez okazanie dokumentu tożsamości. Każdorazowego potwierdzenia tożsamości wymagają również dane w sytuacji, kiedy Użytkownik dokona ich samodzielnej zmiany w aplikacji mobilnej lub na portalu transportgzm.pl.

I. Zasady korzystania z komunikacji miejskiej Transport GZM

§ 2

1. Pasażerowie, z zastrzeżeniem § 9 ust. 1, mogą podróżować środkami komunikacji miejskiej Transport GZM wyłącznie na podstawie:
 - 1) ważnych biletów papierowych,
 - 2) ważnych biletów elektronicznych zakupionych w systemie Transport GZM lub w aplikacjach mobilnych albo zakupionych za pomocą karty płatniczej,
 - 3) wniesienia opłaty za przejazd w formie elektronicznej,
 - 4) ważnych biletów papierowych lub elektronicznych określonych w ust. 4 i 5,
 - 5) ważnych dokumentów lub kuponów, o których mowa w § 11 ust. 9 lit. c.
2. Za bilety ważne, z zastrzeżeniem § 3 ust. 5 i 6, uważa się bilety określone w Cenniku, których okres ważności już się rozpoczął i jeszcze nie upłynął, a jego cena, odpowiednia do odbywanej podróży, jest zgodna z Cennikiem, a także o ile został prawidłowo skasowany, tzn. gdy data oraz godzina oznaczone przez kasownik na bilecie papierowym są czytelne, lub gdy bilet w formie elektronicznej został prawidłowo zakupiony lub zarejestrowany w pojeździe, jeśli rodzaj biletu tego wymaga.
3. ZTM może emitować bilety uzupełniające służące wyłącznie jako dopłaty do biletów papierowych jednorazowych/krótkookresowych oraz „Dziennego”.
4. Poza biletami określonymi w niniejszej Taryfie, pasażerowie mogą podróżować w środkach komunikacji miejskiej Transport GZM również na podstawie emitowanych przez KŚ biletów z oferty „Taryfa MAX BILET” oraz biletów wymienionych w ust. 2 załącznika nr 1 do Taryfy.
5. Ponadto w środkach komunikacji miejskiej Transport GZM pasażerowie mogą podróżować na podstawie biletów emitowanych przez MZK Jastrzębie:
 - 1) „M1”,
 - 2) „M2”,
 - 3) „MS”.
6. Szczegółowe warunki korzystania z biletów ujętych w ust. 4 określa Taryfa przewozowa KŚ, a biletów ujętych w ust. 5 Taryfa przewozowa MZK Jastrzębie, z zastrzeżeniem, że w środkach komunikacji miejskiej Transport GZM obowiązują przepisy dotyczące kontroli biletów, opłat dodatkowych, przewozu rzeczy i zwierząt, w tym „Regulamin przewozu osób i bagażu w komunikacji miejskiej Transport GZM.

§ 3

1. W komunikacji miejskiej Transport GZM obowiązują taryfy, których szczegóły określone są w Cenniku:

- 1) strefowa – w której wysokość opłaty za przejazd zależy od liczby przekraczanych stref (gmin),
 - 2) czasowa – w której wysokość opłaty za podróż zależy od czasu podróży mającego odzwierciedlenie w rozkładzie jazdy.
2. W przypadku taryfy strefowej przekroczenie strefy następuje po przejechaniu przystanku strefowego. Przystankiem strefowym (oznaczonym napisem „STREFA”) jest ostatni przystanek, na którym zatrzymuje się pojazd na terenie danej gminy przed jej granicą administracyjną z zastrzeżeniem tzw. „wyjątków strefowych i taryfowych”, określanych na podstawie § 10 ust. 3. W przypadku linii przyspieszonych, których autobusy nie zatrzymują się na wszystkich przystankach, przystankiem strefowym jest ostatni przystanek na terenie gminy, na którym autobus takiej linii się zatrzymuje. W tym przypadku taki przystanek nie musi być oznaczony napisem „STREFA”.
3. Ustala się następujące rodzaje biletów, których szczegółowy zakres obowiązywania określa § 11:
- 1) jednorazowe/krótkookresowe emitowane w formie papierowej i elektronicznej:
 - a) **„20 minut”**,
 - b) **„40 minut”**,
 - c) **„90 minut”**,
 - d) **„Grupowy”**,
 - 2) opłata w formie elektronicznej **według taryfy czasowej w opcji „Podróż Start/Stop”**,
 - 3) pakietowe emitowane w formie elektronicznej:
 - a) **„Pakiet 20”**,
 - b) **„Pakiet 40”**,
 - c) **„Pakiet 80”**,
 - 4) średniookresowe emitowane w formie papierowej i elektronicznej:
 - a) **„Dzienny”**,
 - b) **„Metrobilet 24h”**,
 - 5) długookresowe emitowane w formie elektronicznej:
 - a) **„Metrobilet Miasto 30”**,
 - b) **„Miasto 90”**,
 - c) **„Metrobilet 2 Miasta 30”**,
 - d) **„2 Miasta 90”**,
 - e) **„Metrobilet Obszarowy 30”**,
 - f) **„Sieć 7”**,
 - g) **„Sieć 7 Okaziciel”**,
 - h) **„Metrobilet Sieć 30”**,
 - i) **„Sieć 30 Okaziciel”**,
 - j) **„Sieć 90”**,
 - k) **„Sieć 180”**,
 - l) **„R-1”**.
4. Ustala się uprawnienie dla uczestników imprez/wydarzeń, w tym: kulturalnych, naukowych, oświatowych, sportowych i masowych, zwanych dalej „imprezami”, którego szczegółowe zasady ważności, opłaty oraz forma dystrybucji są określone w § 11 ust. 9.

5. Ustala się następujące zasady ważności biletów i opłat:
- 1) okres ważności papierowych biletów jednorazowych/krótkookresowych rozpoczyna się od momentu:
 - a) skasowania w kasowniku,
 - b) oznaczenia biletu przez osobę do tego uprawnioną, zgodnie z ust. 6 pkt 10,
- a upływa, z zastrzeżeniem ust. 6 pkt 11 i 12 oraz ust. 1 załącznika nr 1 do Taryfy, po czasie oznaczonym na bilecie, z wyjątkiem biletów „90 minut” i „Grupowego”, które przy podróży bez przesiadek są ważne również do końca kursu;
 - 2) okres ważności elektronicznych biletów jednorazowych/krótkookresowych rozpoczyna się od momentu ich zakupu, a upływa, z zastrzeżeniem ust. 6 pkt 11 i 12, po czasie, na który bilet został zakupiony, z wyjątkiem biletów „90 minut” i „Grupowego”, które przy podróży bez przesiadek są ważne również do końca kursu;
 - 3) okres ważności wniesionej opłaty w formie elektronicznej według taryfy czasowej w opcji „Podróż Start/Stop” rozpoczyna się od momentu rejestracji wejścia do pojazdu w wybranym kasowniku lub w aplikacji Transport GZM, a upływa w momencie rejestracji wyjścia z pojazdu, a w przypadku braku rejestracji wyjścia z pojazdu wraz z upływem 90 minut od momentu rejestracji wejścia. W sytuacji przejazdu jednym pojazdem opłata jest ważna do końca danego kursu;
 - 4) okres ważności biletu „Dziennego” rozpoczyna się od:
 - a) daty nadanej w momencie jego zakupu, w przypadku biletu elektronicznego zakupionego w systemie Transport GZM,
 - b) momentu jego zakupu, w przypadku wykorzystania kasownika w pojeździe bądź aplikacji mobilnych (z wyjątkiem biletu z datą nadaną podczas zakupu w aplikacji Transport GZM),
 - c) momentu skasowania w kasowniku, w przypadku wykorzystania biletu papierowego,
 - d) momentu oznaczenia biletu papierowego przez osobę do tego uprawnioną, zgodnie z ust. 6 pkt 10,
- a każdorazowo upływa o godzinie 23:59 dnia, w którym rozpoczęła się jego ważność;
 - 5) okres ważności biletu „Metrobilet 24h” rozpoczyna się od:
 - a) daty i godziny nadanej w momencie jego zakupu, w przypadku biletu papierowego lub zakupionego w systemie Transport GZM biletu elektronicznego,
 - b) daty i godziny jego zakupu, w przypadku wykorzystania aplikacji mobilnych (z wyjątkiem biletów z datą i godziną nadaną podczas zakupu w aplikacji Transport GZM),
- a każdorazowo upływa po dwudziestu czterech godzinach od rozpoczęcia jego ważności;
 - 6) okres ważności biletów pakietowych rozpoczyna się od daty wybranej podczas zakupu, a kończy się po 180 kolejno po sobie następujących dniach lub po wykorzystaniu dostępnego pakietu przejazdów;
 - 7) okres ważności biletów długookresowych rozpoczyna się od daty wybranej podczas zakupu, a upływa, z zastrzeżeniem pkt 8, w zależności od rodzaju wybranego biletu odpowiednio po: 7, 30, 90 lub 180 kolejno po sobie następujących dniach;
 - 8) okres ważności biletu długookresowego rocznego R-1, określonego w § 11 ust. 8, przypada naabrany rok kalendarzowy;
 - 9) nieważny jest bilet jednorazowy/krótkookresowy normalny skasowany lub zakupiony w celu wykorzystania tego biletu na dwa przejazdy ulgowe;
 - 10) odstępowanie skasowanego biletu papierowego innej osobie jest zabronione.

6. Ustala się następujące zasady stosowania biletów i opłat:
- 1) pasażer rozpoczynający korzystanie z biletu jednorazowego/krótkookresowego, średniookresowego lub z opłaty według taryfy czasowej w opcji „Podróż Start/Stop”, niezwłocznie po wejściu do pojazdu jest zobowiązany do wykonania jednej z poniższych czynności:
 - a) zakupu lub skasowania biletu w kasowniku (z wyjątkiem biletów z nadaną podczas zakupu datą i godziną rozpoczęcia biletu) i zachowania go przez cały czas trwania podróży,
 - b) zakupu biletu u kierującego pojazdem (z zastrzeżeniem § 4 ust. 6-8), skasowania go w kasowniku oraz zachowania go przez cały czas trwania podróży,
 - c) wniesienia opłaty za przejazd w formie elektronicznej,
 - d) zakupu biletu przy wykorzystaniu aplikacji mobilnych;
 - 2) wniesienie opłaty w formie elektronicznej według taryfy czasowej w opcji „Podróż Start/Stop” odbywa się na zasadach określonych w ust. 5 pkt 3. Rejestracja wejścia następuje poprzez przyłożenie identyfikatora użytkownika albo karty płatniczej do odpowiedniego kasownika lub poprzez sczytanie za pomocą aplikacji Transport GZM kodu QR umieszczonego w pojeździe albo wpisanie w tej aplikacji numeru tego kodu (pobierana jest z góry kwota za przejazd do 90 minut). Rejestracja wyjścia odbywa się poprzez przyłożenie tego samego identyfikatora użytkownika lub tej samej karty płatniczej do odpowiedniego kasownika albo poprzez wybranie w aplikacji opcji zakończenia podróży (system zwraca różnicę pomiędzy pobraną wcześniej kwotą a opłatą za rzeczywiście wykonany przejazd);
 - 3) pobór opłat w formie elektronicznej w taryfie czasowej w opcji „Podróż Start/Stop” działa na zasadzie dziennej agregacji, co oznacza, że po zakończeniu dnia sumowane są wszystkie opłaty poniesione za przejazdy w taryfie czasowej w opcji „Podróż Start/Stop” (wyłącznie dla właściciela konta, bez opłat dla osób towarzyszących), które odbyły się w ciągu jednego dnia i zostały zarejestrowane tym samym identyfikatorem użytkownika, tą samą kartą płatniczą lub w aplikacji mobilnej:
 - a) w przypadku dokonania przesiadki w czasie nie dłuższym niż 30 minut od momentu rejestracji wyjścia z pojazdu, w kolejnym pojeździe czas będzie naliczany jako kontynuacja czasu z poprzedniego przejazdu, bez wliczania czasu przesiadki. Warunkiem jest wykonanie rejestracji rozpoczęcia i zakończenia przejazdu w każdym pojeździe podczas trwania całej podróży,
 - b) w przypadku, gdy suma opłat w danym dniu według ceny normalnej miałyby przekroczyć wartość biletu „Dziennego” normalnego lub suma opłat według ceny ulgowej miałyby przekroczyć wartość biletu „Dziennego” ulgowego, system za cały dzień pobierze opłatę o wartości odpowiedniego biletu „Dziennego”;
 - 4) wszystkie osoby podróżujące na jednym bilecie ulgowym „Grupowym” muszą posiadać uprawnienie do przejazdów ulgowych;
 - 5) bilet „Dzienny” normalny uprawnia posiadacza biletu, w ramach obowiązywania biletu, do podróży komunikacją miejską Transport GZM, a w soboty, niedziele i inne dni ustawowo wolne od pracy, wraz z jedną dodatkową osobą;
 - 6) pasażer korzystający z papierowego biletu średniookresowego „Metrobilet 24h” jest zobowiązany w momencie jego zakupu do wpisania imienia i nazwiska;
 - 7) pasażer korzystający z biletów długookresowych lub pakietowych jest zobowiązany do wyboru podczas zakupu daty rozpoczęcia ważności biletu. Dodatkowo korzystając z biletów pakietowych w każdym kursie zobowiązany jest, niezwłocznie po wejściu do pojazdu, do każdorazowej rejestracji przejazdu w kasowniku lub w aplikacji Transport GZM. Jednorazowy przejazd na bilecie pakietowym nie uprawnia do dokonywania przesiadki, z zastrzeżeniem ust. 1 załącznika nr 1 do Taryfy;

- 8) pasażer korzystający z biletów długookresowych: „Metrobilet 2 Miasta 30” lub „2 Miasta 90” może podróżować na terenie dwóch miast (gmin) graniczących ze sobą, wybranych podczas zakupu;
- 9) Metrobilety uprawniają w okresie swojej ważności do nieograniczonej liczby przejazdów na określonym obszarze na sieci komunikacji miejskiej Transport GZM oraz na liniach kolejowych KŚ i POLREGIO na obszarze GZM, a także na odcinku linii kolejowej Tarnowskie Góry – Siewierz (z wyjątkiem pociągów, w których ma zastosowanie taryfa specjalna oraz pociągów o charakterze komercyjnym). Szczegółowy schemat sieci kolejowej, na której obowiązują Metrobilety przedstawia załącznik nr 2 do niniejszej Taryfy. W pociągach KŚ i POLREGIO mają zastosowanie przepisy dotyczące kontroli biletów, sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej, jak i przepisy porządkowe obowiązujące u tych przewoźników;
- 10) w sytuacji braku odcisku kasownika na bilecie papierowym po próbie skasowania lub w przypadku stwierdzenia w pojeździe awarii kasownika, pasażer jest zobowiązany udać się do innego kasownika i ponowić próbę skasowania biletu. W sytuacji awarii wszystkich kasowników biletów papierowych lub w razie nieczytelności odcisku kasownika na bilecie papierowym, pasażer po poinformowaniu o tym fakcie kierującego pojazdem, może kontynuować podróż na podstawie biletu papierowego oznaczonego przez kierującego. W sytuacji awarii wszystkich kasowników biletów elektronicznych, pasażer po poinformowaniu o tym fakcie kierującego pojazdem, może kontynuować podróż na podstawie biletu lub środków w systemie Transport GZM;
- 11) w razie awarii, uszkodzenia pojazdu w czasie jazdy lub funkcjonowania na danej trasie komunikacji zastępczej, pasażerowi posiadającemu ważny bilet przysługuje prawo kontynuowania podróży na podstawie tego biletu pojazdem na tej samej lub innej linii jadącej po tej samej trasie, w tym w pojazdach komunikacji zastępczej. W przypadku korzystania z biletu jednorazowego/krótkookresowego w opisanych sytuacjach, pasażer podróżuje w granicach czasu obowiązywania biletu z zastrzeżeniem, że czas ważności tych biletów ulega wydłużeniu o czas oczekiwania na przesiadkę;
- 12) w przypadku, gdy z powodu opóźnienia lub przyspieszenia pojazdu, faktyczny czas trwania przejazdu pasażera na podstawie posiadanego biletu lub wniesionej opłaty, o których mowa w § 3 ust. 3 pkt 1 i 2, ulegnie zmianie w stosunku do czasu trwania przejazdu wynikającego z rozkładu jazdy, obowiązującym dla ustalenia ich ważności jest czas mający odzwierciedlenie w rozkładzie jazdy danej linii;
- 13) posiadacze biletów średniookresowych i długookresowych, emitowanych w formie elektronicznej, powiązanych z imiennym kontem użytkownika w systemie Transport GZM, a także osoby ze zweryfikowanym w systemie Transport GZM uprawnieniem do przejazdów bezpłatnych, otrzymują codziennie w okresie ważności tych biletów lub uprawnienia, możliwość 60 minut bezpłatnej podróży Metrorowerem.

§ 4

1. Sprzedaż biletów jednorazowych/krótkookresowych elektronicznych odbywa się w wybranych kasownikach (z wyjątkiem biletu „Grupowego”) lub przy wykorzystaniu aplikacji mobilnych.
2. Sprzedaż biletów elektronicznych średniookresowych odbywa się na portalu transportgzm.pl, w punktach sprzedaży, w POP, w wybranych automatach biletowych, za pomocą aplikacji mobilnych, a biletu „Dziennego” również w wybranych kasownikach.
3. Sprzedaż biletów długookresowych i pakietowych odbywa się, z zastrzeżeniem ust. 4, na portalu transportgzm.pl, w punktach sprzedaży, w POP, w wybranych automatach biletowych oraz w aplikacji Transport GZM.

4. Szczegółowe zasady dystrybucji biletów rocznych „R-1”, określa Zarząd GZM oraz umowa wykonawcza pomiędzy ZTM a operatorem wykonującym przewozy na jego zlecenie lub spółką Serwis GZM Sp. z o.o. Bilety mogą być przekazane wyłącznie pracownikom, członkom ich rodzin oraz emerytom i rencistom operatorów świadczących usługi przewozowe na zlecenie ZTM lub pracownikom spółki Serwis GZM Sp. z o.o.
5. Sprzedaż biletów papierowych:
 - 1) jednorazowych/krótkookresowych, z wyjątkiem „Grupowego”, odbywa się w punktach sprzedaży, w POP, w automatach biletowych oraz u kierującego pojazdem z zastrzeżeniem ust. 6-8,
 - 2) średniookresowych oraz „Grupowego” odbywa się wyłącznie w automatach biletowych, z zastrzeżeniem, że „Metrobilet 24h” dostępny jest w wybranych urządzeniach.
6. Kierujący pojazdem sprzedaje wyłącznie bilety normalne i ulgowe „90 minut”.
7. Kierujący pojazdem może sprzedawać bilety wyłącznie podczas postojów na przystankach.
8. Brak możliwości zakupu biletu u kierującego pojazdem nie zwalnia pasażera z odpowiedzialności za przejazd bez ważnego biletu.

§ 5

1. Pasażer może przewozić zwierzę lub bagaż na zasadach określonych w „Regulaminie przewozu osób i bagażu w komunikacji miejskiej Transport GZM”.
2. Za przewóz zwierzęcia lub bagażu nie pobiera się dodatkowych opłat.

II. Zwrot biletów

§ 6

1. Posiadaczowi biletu długookresowego lub pakietowego przysługuje prawo zwrotu tego biletu w pełnej wysokości, przed rozpoczęciem okresu obowiązywania biletu.
2. W przypadku zwrotu biletu długookresowego, z zastrzeżeniem ust. 3, lub biletu pakietowego, którego ważność już się rozpoczęła, kwotę do zwrotu ustala się po potrąceniu kwoty odpowiadającej okresowi wykorzystania biletu adekwatnie do ceny biletu określonego w Taryfie, a w przypadku biletu pakietowego, również z uwzględnieniem liczby zarejestrowanych przejazdów. Zwroty nie mogą prowadzić do obejścia przepisów dotyczących cen biletów.
3. Nie podlega zwrotowi bilet długookresowy „Sieć 180”, którego ważność już się rozpoczęła. Zwrot biletu długookresowego „Sieć 180”, którego ważność jeszcze się nie rozpoczęła, jest możliwy wyłącznie w POP.
4. Zwroty biletów, z zastrzeżeniem ust. 3, realizowane są w POP lub samodzielnie przez pasażera w aplikacji mobilnej Transport GZM, na portalu „transportgzm.pl” oraz w automatach biletowych. Zwrot jest realizowany jako zasilenie konta użytkownika w systemie Transport GZM.
5. Szczegółowe zasady zwrotów biletów określa Zarządzenie Dyrektora ZTM.

III. Kontrola biletów

§ 7

1. ZTM uprawniony jest do kontroli przewozu na zasadach określonych w art. 33a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 8 z późn. zm.).

2. Kontrolerzy są uprawnieni do sprawdzenia, czy pasażer podróżuje na podstawie ważnego biletu albo dokumentu lub kuponu, o których mowa w § 11 ust. 9 lit. c albo wniesionej opłaty lub czy korzystając z bezpłatnych lub ulgowych przejazdów, również dla biletów, o których mowa w § 2 ust. 4 i 5, posiada dokument do tego uprawniający. Kontrolerzy mogą sprawdzać, czy przewóz odbywa się zgodnie z „Regulaminem przewozu osób i bagażu w komunikacji miejskiej Transport GZM”.
3. Pasażer nieposiadający dokumentu umożliwiającego ustalenie jego tożsamości, może ją potwierdzić na podstawie danych zawartych w zweryfikowanym koncie imiennym.
4. Podczas wykonywania czynności kontrolnych związanych z wypisywaniem druku opłaty dodatkowej, pasażer jest zobowiązany pozostać w miejscu przeprowadzania kontroli lub w innym miejscu wskazanym przez kontrolera do czasu zakończenia tych czynności. Za dokumenty pozostawione kontrolerowi ZTM nie odpowiada.

§ 8

1. Pasażer jest zobowiązany do posiadania i okazania kontrolerowi odpowiedniego, ważnego biletu papierowego albo elektronicznego, normalnego lub ulgowego wraz z dokumentem uprawniającym do przejazdów ulgowych albo dokumentu uprawniającego do przejazdów bezpłatnych, a w przypadku biletu elektronicznego do okazania identyfikatora użytkownika, karty płatniczej, telefonu komórkowego lub innego urządzenia mobilnego z wyświetloną na ekranie informacją o zakupionym bilecie albo do podania numeru użytkownika wraz z wprowadzeniem kodu PIN do autoryzacji. Okazanie biletu elektronicznego w aplikacji mobilnej odbywa się wyłącznie przy użyciu tej aplikacji. Okazanie go w innej formie, w szczególności w postaci zdjęcia lub zrzutu ekranu z aplikacji, jest równoznaczne z nieokazaniem biletu.
2. Obowiązek okazywania dokumentu uprawniającego do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów nie dotyczy pasażerów, którzy:
 - 1) posiadają zweryfikowane konto imienne w systemie Transport GZM z ważnym i zweryfikowanym uprawnieniem wymienionym w § 9 ust. 5 oraz:
 - a) podadzą swój numer użytkownika i wprowadzą kod PIN do autoryzacji,
 - b) okażą swój identyfikator użytkownika,
 - c) okażą swoją aplikację Transport GZM;
 - 2) korzystają z uprawnienia określonego w:
 - a) § 9 ust. 1 wiersz 2, 13 lub 14,
 - b) § 9 ust. 2 wiersz 1.
3. Opłatę dodatkową i właściwą opłatę za przewóz, zwaną dalej „przewoźnym”, nakłada się za przejazd bez dokumentu uprawniającego do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu, z wyjątkiem sytuacji opisanych w ust. 2, lub bez odpowiedniego dokumentu przewozu, co jest rozumiane w szczególności jako przejazd:
 - 1) bez ważnego biletu papierowego lub elektronicznego, albo bez wniesienia opłaty za przejazd w taryfie czasowej,
 - 2) z biletym nieważnym na danej trasie lub z biletym, którego okres ważności upłynął,
 - 3) z biletym papierowym nieskasowanym, skasowanym w sposób nieczytelny (z zastrzeżeniem § 3 ust. 6 pkt 10 oraz § 8 ust. 10),
 - 4) z niezarejestrowanym w danym pojeździe przejazdem przy wykorzystaniu biletu pakietowego,
 - 5) z identyfikatorem użytkownika, numerem użytkownika, kartą płatniczą lub kontem imiennym w aplikacji Transport GZM należącymi do innej osoby,

- 6) z biletem zakupionym, rozpoczętym lub skasowanym po rozpoczęciu kontroli biletów w danym pojeździe,
 - 7) z biletem nieokazanym w odpowiedniej aplikacji mobilnej (np. okazanym w postaci zdjęcia lub zrzutu ekranu z aplikacji),
 - 8) z identyfikatorem użytkownika uszkodzonym w sposób uniemożliwiający jego odczytanie, z zastrzeżeniem sytuacji, w której kontroler na podstawie numeru użytkownika pozytywnie zweryfikuje posiadane przez pasażera uprawnienia zakodowane w systemie Transport GZM,
 - 9) z „Metrobiletem 24h”, którym posługuje się inna osoba, niż ta, której imię i nazwisko zostało nadrukowane lub wpisane na bilecie,
 - 10) z kuponem, o którym mowa w § 11 ust. 9 lit c, którym posługuje się inna osoba, niż ta, której imię i nazwisko zostało wprowadzone na kuponie,
 - 11) z biletem papierowym skasowanym wielokrotnie,
 - 12) z biletem papierowym zniszczonym, w stopniu uniemożliwiającym weryfikację jego ważności,
 - 13) z biletem papierowym noszącym ślady ingerencji (np. chemicznej lub mechanicznej),
 - 14) z biletem o wartości zaniżonej w stosunku do wysokości opłaty wymaganej w Cenniku dla odbywanej przez pasażera podróży,
 - 15) z biletem innego organizatora komunikacji niż GZM, z wyjątkiem biletów wymienionych w § 2 ust. 4 i 5,
 - 16) z biletem wycofanym z obiegu, z zastrzeżeniem § 13 ust. 3 i 4.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3, kontroler pobiera opłatę dodatkową i przewoźne albo wystawia protokół wezwania do zapłaty. Potwierdzenie uiszczenia opłaty dodatkowej lub protokół wezwania do zapłaty zastępują bilet i uprawniają do dokończenia przejazdu w danym pojeździe do zakończenia danego kursu.
 5. Wysokość opłaty dodatkowej, o której mowa w ust. 3, jest określona w Cenniku. Cennik, z zastrzeżeniem ust. 6, określa również obniżenie wysokości opłaty dodatkowej w razie:
 - 1) uiszczenia jej kontrolerowi na miejscu,
 - 2) uiszczenia jej w terminie do 14 dni licząc od daty jej wystawienia,
 - 3) gdy podróż bez ważnego dokumentu przewozu odbyła się w terminie do 3 dni od ustania ważności ostatniego imiennego biletu; warunkiem obniżenia opłaty jest posiadanie ciągłości zakupu imiennych biletów długookresowych– jako ciągłość rozumie się sytuację, gdy w okresie ostatnich 6 miesięcy od daty nałożenia opłaty dodatkowej łączny okres ważności tych biletów wyniósł co najmniej 170 dni,
 - 4) gdy pasażer na bilecie jednorazowym/krótkookresowym: „20 minut”, „40 minut” lub „90 minut”, odbył podróż trwającą dłużej od czasu określonego w Taryfie, przy czym maksymalne przekroczenie czasu nie może trwać dłużej niż 10% ważności danego biletu, tj. odpowiednio: 2, 4 lub 9 minut; w takim przypadku na potwierdzeniu opłaty dodatkowej kontroler umieszcza stosowną adnotację,
 - 5) gdy pasażer w terminie do 14 dni licząc od daty wystawienia opłaty dodatkowej zakupi na swoje zweryfikowane konto imienne w systemie Transport GZM bilet „Sieć 180”, którego ważność rozpoczyna się od dnia zakupu.
 6. Obniżenie wysokości opłaty dodatkowej, o której mowa w ust. 5 pkt 3-5, następuje gdy pasażer nie posiada innych zobowiązań w stosunku do ZTM z tytułu niezapłaconych opłat dodatkowych i w terminie do 14 dni od daty jej wystawienia zgłosi się do POP oraz zawnioskuje o obniżenie opłaty dodatkowej, a wraz z wnioskiem przedstawi dokument potwierdzający uiszczenie opłaty w obniżonej wysokości lub uiści ją na miejscu w POP.

7. Za spowodowanie, bez uzasadnionej przyczyny, zatrzymania lub zmiany trasy środka transportu pasażer zobowiązany jest uiścić opłatę dodatkową, której wysokość jest określona w Cenniku.
8. Opłatę dodatkową i przewoźne zwraca się, a w przypadku wezwania do zapłaty – umarza, pobierając opłatę manipulacyjną, której wysokość jest określona w Cenniku, jeśli pasażer w terminie do 14 dni licząc od daty wystawienia opłaty dodatkowej udokumentuje posiadanie niżej wymienionych dokumentów, których nie posiadał w trakcie przewozu:
 - 1) dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu,
 - 2) ważnego dokumentu przewozu, tj.:
 - a) identyfikatora użytkownika z kontem imiennym lub aplikacji mobilnej (w tym aplikacji Transport GZM z kontem imiennym) z elektronicznym biletem średniookresowym lub długookresowym, zakupionym przed rozpoczęciem kontroli, którego termin obejmował swoim okresem ważności datę lub datę i godzinę kontroli i był ważny na przejazd w danym pojeździe,
 - b) papierowego biletu „Metrobilet 24h” zakupionego przed rozpoczęciem kontroli, który obejmował swoim okresem ważności datę i godzinę kontroli oraz zawiera imię i nazwisko pasażera,
 - c) biletu, o którym mowa w § 2 ust. 4 i 5, zawierającego imię i nazwisko pasażera, który obejmował swoim okresem ważności datę i godzinę kontroli i był ważny na przejazd w danym pojeździe oraz został zakupiony przed rozpoczęciem kontroli.
9. Niezależnie od trybu określonego w ust. 8, podróżny może na zasadach wynikających z odrębnych przepisów złożyć reklamację w sprawie wystawionego wezwania do zapłaty. Wniesienie przez pasażera reklamacji nie wstrzymuje biegu terminów związanych z koniecznością uiszczenia przez pasażera opłaty dodatkowej oraz przewoźnego. Uregulowanie przez pasażera należności nie wstrzymuje rozpatrywania wniesionej reklamacji. Reklamacji od nałożonych opłat dodatkowych nie rozpatruje się, jeżeli od daty wystawienia opłaty dodatkowej do czasu złożenia reklamacji minęły trzy miesiące.
10. Opłatę dodatkową i przewoźne zwraca się, a w przypadku wezwania do zapłaty – umarza, jeżeli w trakcie czynności wyjaśniających okaże się, iż brak możliwości skasowania biletu lub jego nieczytelne bądź błędne skasowanie spowodowane było nieprawidłowym funkcjonowaniem urządzeń znajdujących się w pojazdach lub było wynikiem awarii aplikacji mobilnych (nie dotyczy awarii urządzenia pasażera).

IV. Przejazdy bezpłatne i ulgowe

§ 9

1. Do przejazdów bezpłatnych, z zastrzeżeniem ust. 3, uprawnieni są:

Lp.	Podmiot uprawniony do bezpłatnych przejazdów	Podstawa lub dokument uprawniający do bezpłatnych przejazdów
1	posłowie na Sejm i Senatorowie	<ul style="list-style-type: none"> • ważna legitymacja poselska lub senatorska
2	dzieci do dnia 7. rocznicy urodzin	<ul style="list-style-type: none"> • oświadczenie osoby opiekującej się dzieckiem w czasie podróży

3	<p>dzieci i młodzież mające miejsce zamieszkania/zameldowania na terenie gmin wchodzących w skład GZM, od lat 7 do dnia 16. rocznicy urodzin (z zastrzeżeniem ust. 4)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uprawnienie zakodowane w systemie Transport GZM na podstawie ważnego dokumentu zawierającego imię i nazwisko oraz datę urodzenia dziecka, potwierdzającego miejsce zamieszkania/zameldowania dziecka (np. legitymacja szkolna, mLegitymacja szkolna okazana na ekranie urządzenia mobilnego, zaświadczenie wydane przez: urząd miasta/gminy, szkołę, przedszkole, ośrodek pomocy społecznej, fundacje organizujące miejsca pobytu dla uchodźców), a w przypadku gdy ww. dokumenty nie posiadają informacji o adresie zamieszkania/zameldowania, dodatkowo niezbędnym jest złożenie w POP w formie pisemnej lub w systemie Transport GZM w formie elektronicznej, przez rodzica/opiekuna prawnego lub dziecko, które ukończyło 13. rok życia, oświadczenia o miejscu zamieszkania/zameldowania dziecka
4	<p>dzieci i młodzież z niepełnosprawnością do dnia 18. rocznicy urodzin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ważna legitymacja osoby niepełnosprawnej wystawiona przez właściwy organ • ważna legitymacja osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16. roku życia wystawiona przez właściwy organ • ważne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, albo zaświadczenie potwierdzające złożenie wniosku i określające termin ważności orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, wydane przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności • ważne orzeczenie lekarza orzecznika ZUS lub lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzające częściową lub całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji
5	<p>osoby z niepełnosprawnością uczęszczające do przedszkola, szkoły albo do ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ważna legitymacja przedszkolna lub szkolna dla dzieci lub uczniów niepełnosprawnych

		<ul style="list-style-type: none"> ważna mLegitymacja szkolna dla uczniów niepełnosprawnych okazana na ekranie urządzenia mobilnego
6	inwalidzi wojenni, wojskowi oraz osoby represjonowane	<ul style="list-style-type: none"> książka inwalidy wojennego lub wojskowego legitymacja osoby represjonowanej wydanej przez ZUS
7	osoby niewidome i ociemniałe	<ul style="list-style-type: none"> ważna legitymacja wystawiona przez Polski Związek Niewidomych lub Związek Ociemniałych Żołnierzy RP lub dokument wymieniony w wierszu 8, stwierdzająca znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu choroby narządu wzroku oznaczony symbolem przyczyny niepełnosprawności – „04-O”, wystawionej przez właściwy organ
8	osoby całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji, osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji lub uznane za niepełnosprawne w stopniu znacznym	<ul style="list-style-type: none"> ważna legitymacja dokumentująca stopień niepełnosprawności wystawiona przez właściwy organ albo zaświadczenie potwierdzające złożenie wniosku i określające termin ważności orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, wydane przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wraz z dokumentem potwierdzającym znaczny stopień niepełnosprawności ważna legitymacja emeryta/rencisty, wojskowego lub policyjnego z wpisem właściwego organu emerytalnego o uznaniu za niepełnosprawnego w stopniu znacznym lub zaliczeniu do I grupy inwalidów ważne orzeczenie komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia lub wojskowej komisji lekarskiej stwierdzające uznanie za niepełnosprawnego w stopniu znacznym lub zaliczenie do I grupy inwalidów ważne orzeczenie lekarza orzecznika ZUS lub lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji lub niezdolność do samodzielnej egzystencji

9	opiekunowie osób, o których mowa w wierszach 4-5 oraz 7-8, tylko w przypadku, gdy towarzyszą tym osobom w podróży (uprawnienie dotyczy tylko jednej osoby będącej opiekunem)	<ul style="list-style-type: none"> dokument poświadczający uprawnienia osób z niepełnosprawnością
10	osoby, które ukończyły 70. rok życia	<ul style="list-style-type: none"> dokument tożsamości zawierający datę urodzenia i zdjęcie
11	pracownicy ZTM i Departamentu Komunikacji i Transportu w Urzędzie Metropolitalnym GZM podczas wykonywania czynności służbowych, a także kontrolerzy biletów ZTM i innych podmiotów wykonujących usługi kontroli na podstawie umowy z ZTM, w trakcie wykonywania czynności kontroli biletów oraz osoby zatrudnione w spółce Serwis GZM Sp. z o.o., w tym również w stosunku niepracowniczym, w trakcie wykonywania czynności służbowych	<ul style="list-style-type: none"> identyfikator wydany przez ZTM ważna legitymacja służbowa wydana przez GZM
12	funkcjonariusze Policji, Żandarmerii Wojskowej oraz Straży Miejskiej podczas wykonywania czynności służbowych	<ul style="list-style-type: none"> ważna legitymacja służbowa
13	pasażerowie w dniu 1 listopada	
14	pasażerowie podczas przejazdu na odcinku Katowice Dworzec – Katowice Sądowa lub Katowice Sądowa – Katowice Dworzec liniami autobusowymi Transport GZM, które rozpoczynają lub kończą swój kurs na przystanku Katowice Sądowa lub Katowice Dworzec	

2. Do przejazdów ulgowych, z zastrzeżeniem ust. 3, uprawnieni są:

Lp.	Podmiot uprawniony do ulgowych przejazdów	Podstawa lub dokument uprawniający do ulgowych przejazdów
1	dzieci w wieku od lat 7 do dnia 13. rocznicy urodzin, z zastrzeżeniem ust. 1 wiersz 3 oraz ust. 4	<ul style="list-style-type: none"> oświadczenie osoby opiekującej się dzieckiem w podróży lub osoby podróżującej ważna legitymacja szkolna ważna mLegitymacja szkolna okazana na ekranie urządzenia mobilnego
2	uczniowie szkół podstawowych, którzy ukończyli 13. rok życia, a także szkół ponadpodstawowych, w tym policealnych, jednak nie dłużej niż do dnia 21. rocznicy urodzin, z zastrzeżeniem sytuacji, o której mowa w ust. 1 wiersz 3 i ust. 4	<ul style="list-style-type: none"> ważna legitymacja szkolna ważna mLegitymacja szkolna okazana na ekranie urządzenia mobilnego

3	studenci szkół wyższych i wyższych szkół zawodowych oraz słuchacze kolegiów nauczycielskich lub nauczycielskich kolegiów językowych i słuchacze kolegiów pracowników służb społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • ważna legitymacja studencka • ważna Elektroniczna Legitymacja Studencka • ważna mLegitymacja studencka okazana na ekranie urządzenia mobilnego • ważna międzynarodowa legitymacja studencka International Student Identity Card (ISIC) • ważna legitymacja słuchacza kolegium
4	działacze opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowane z powodów politycznych o potwierdzonym statusie działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych, a także kombatan ci wojenni oraz osoby posiadające równorzędne uprawnienia	<ul style="list-style-type: none"> • legitymacja działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych wydana przez Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych • zaświadczenie o uprawnieniach kombatantów i osób represjonowanych wydane przez uprawnioną instytucję inną niż ZUS
5	weterani poszkodowani, pobierający rentę inwalidzką z tytułu urazów lub chorób powstałych w związku z udziałem w działaniach poza granicami państwa	<ul style="list-style-type: none"> • ważna legitymacja weterana poszkodowanego wydana przez Ministra Obrony Narodowej wraz z ważną legitymacją lub mLegitymacją emeryta/rencisty
6	emeryci, którzy ukończyli 60. rok życia	<ul style="list-style-type: none"> • ważna legitymacja emeryta-rencisty, wydana przez uprawniony organ emerytalno-rentowy • ważna mLegitymacja emeryta-rencisty okazana na ekranie urządzenia mobilnego
7	osoby pobierające rentę z tytułu niezdolności do pracy lub rentę socjalną	<ul style="list-style-type: none"> • ważna legitymacja emeryta-rencisty, wydana przez uprawniony organ emerytalno-rentowy • ważna mLegitymacja emeryta-rencisty okazana na ekranie urządzenia mobilnego
8	osoby pobierające rentę rodzinną, spełniające co najmniej jeden z warunków: a) posiadające orzeczenie o całkowitej bądź częściowej niezdolności do pracy b) będące wdową lub wdowcem, którzy ukończyli 50. rok życia	<ul style="list-style-type: none"> • ważna legitymacja lub mLegitymacja emeryta-rencisty, wydana przez uprawniony organ emerytalno-rentowy oraz orzeczenie lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej ZUS w odniesieniu do osób określonych w wierszu 8 lit. a • ważna legitymacja lub mLegitymacja emeryta-rencisty, wydana przez uprawniony organ emerytalno-rentowy w odniesieniu do osób określonych w wierszu 8 lit. b

9	sędziowie w stanie spoczynku i prokuratorzy w stanie spoczynku (po ukończeniu 60. roku życia) oraz współmałżonkowie (po Ukończeniu 50. roku życia), którzy pobierają uposażenie rodzinne po zmarłych sędziach, sędziach w stanie spoczynku, prokuratorach i prokuratorach w stanie spoczynku	<ul style="list-style-type: none"> • ważna legitymacja sędziego lub prokuratora z odpowiednim wpisem wydana przez uprawniony organ • oryginał pisma zawiadamiającego o przyznaniu uposażenia rodzinnego po zmarłych sędziach, sędziach w stanie spoczynku, prokuratorach i prokuratorach w spoczynku wystawiony przez uprawniony organ
---	--	--

3. Uprawnienia wymienione w ust. 1 wiersz 4-8 oraz ust. 2 wiersz 2-9, przysługują wyłącznie obywatelom Unii Europejskiej i członkom rodzin obywateli Unii Europejskiej, na podstawie dokumentów potwierdzających status uprawnienia wydanych w państwach członkowskich Unii Europejskiej wraz z dokumentem podróży lub innym ważnym dokumentem (zawierającym zdjęcie), umożliwiającym ustalenie tożsamości i obywatelstwa. Oprócz obywateli Unii Europejskiej uprawnienie wymienione w ust. 2 wiersz 3 przysługuje również innym osobom na podstawie wydanych w Polsce dokumentów potwierdzających status uprawnienia.
4. Dopuszcza się możliwość przyznania Uchwałą Zarządu GZM uprawnień, o których mowa w ust. 1 wiersz 3, dla dzieci zamieszkałych/zameldowanych na terenie gmin niewchodzących w skład GZM, na podstawie umów lub porozumień zawartych pomiędzy GZM a gminami, na terenie których dzieci mają miejsce zamieszkania/zameldowania.
5. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 wiersz 3-8 i 10 oraz w ust. 2, mogą być zakodowane w systemie Transport GZM (samodzielnie przez użytkownika lub w POP, po okazaniu dokumentów uprawniających do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych). W przypadku, gdy dany dokument ma określony termin ważności lub ze statusu osoby wynika termin ograniczający posiadanie uprawnienia do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego, uprawnienie jest zakodowane tylko na dany okres. W sytuacji samodzielnego zakodowania przez użytkownika uprawnienia w systemie Transport GZM, do czasu weryfikacji uprawnienia w POP lub przez kontrolera, niezbędne jest posiadanie w trakcie podróży dokumentu uprawniającego do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów. W przypadku osób, o których mowa w ust. 4, kodowanie ulgi odbywa się wyłącznie w POP.
6. W przypadku, gdy dokument uprawniający do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów nie zawiera zdjęcia osoby uprawnionej, niezbędne jest również posiadanie dokumentu ze zdjęciem umożliwiającym ustalenie tożsamości w trakcie wykonywanej podróży.
7. Nie uwzględnia się żądań o zastosowanie ulgi w drodze zwrotu części należności za zakupiony wcześniej bilet normalny oraz wymiany biletu normalnego na ulgowy.
8. Pasażer może korzystać podczas przejazdu tylko z jednej ulgi.

V. Cennik

§ 10

1. Ceny biletów podane w Cenniku są cenami brutto i zawierają podatek od towarów i usług.
2. Dyrektor ZTM na podstawie odrębnego Zarządzenia może na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy wprowadzić odstępstwa polegające na:
 - 1) zmianie zakresu lub zawieszeniu obowiązywania określonych biletów, wprowadzaniu promocji cenowych, zmianie terminu wejścia w życie oraz okresu obowiązywania promocji (w tym cenowych),

- 2) zmianie formy emisji biletów lub rozszerzeniu kanałów dystrybucji dla poszczególnych rodzajów biletów. Zasady ważności i stosowania biletów oraz ich kontroli stosuje się odpowiednio.
3. Wykaz przystanków i linii, dla których dopuszcza się wyjątki w zakresie obowiązywania biletów lub odstępstwa od zasady podwyższania opłat za przejazd po przekroczeniu granicy administracyjnej gminy (tzw. „wyjątki strefowe i taryfowe”) oraz szczegółowe zasady związane z ich stosowaniem reguluje odrębne Zarządzenie Dyrektora ZTM.
4. W związku z prowadzonymi remontami linii kolejowych lub innymi długotrwałymi zmianami w organizacji ruchu, wprowadza się odstępstwa dotyczące zakresu obowiązywania wybranych biletów lub wzajemnego honorowania biletów innych organizatorów transportu publicznego albo przewoźników kolejowych. Wykaz odstępstw od Cennika oraz szczegółowe zasady ich obowiązywania stanowi załącznik nr 1 do niniejszej Taryfy.
5. Pozostałe odstępstwa wymagają odrębnej Uchwały Zarządu GZM.

§ 11

1. Ustala się następujące ceny papierowych biletów jednorazowych/krótkookresowych:

Nazwa	Zakres obowiązywania	Cena biletu normalnego	Cena biletu ulgowego
20 minut	ważny w komunikacji miejskiej Transport GZM przez 20 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek)	4,60 zł	2,30 zł
40 minut	ważny w komunikacji miejskiej Transport GZM przez 40 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek)	5,60 zł	2,80 zł
90 minut	ważny w komunikacji miejskiej Transport GZM przez 90 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek) lub do końca kursu przy podróży bez przesiadek	7,00 zł	3,50 zł
Grupowy	upoważnia do podróży w komunikacji miejskiej Transport GZM grupę maksymalnie pięciorga osób przez 90 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek) lub do końca kursu przy podróży bez przesiadek	13,80 zł	6,90 zł

2. Ustala się następujące ceny promocyjne biletów elektronicznych jednorazowych/krótkookresowych:

Nazwa	Zakres obowiązywania	Cena biletu normalnego	Cena biletu ulgowego
20 minut	ważny w komunikacji miejskiej Transport GZM przez 20 minut od momentu zakupu (z możliwością przesiadek)	4,20 zł	2,10 zł
40 minut	ważny w komunikacji miejskiej Transport GZM przez 40 minut od momentu zakupu (z możliwością przesiadek)	5,20 zł	2,60 zł

90 minut	ważny w komunikacji miejskiej Transport GZM przez 90 minut od momentu zakupu (z możliwością przesiadek) lub do końca kursu przy podróży bez przesiadek	6,60 zł	3,30 zł
Grupowy	upoważnia do podróży w komunikacji miejskiej Transport GZM grupę maksymalnie pięciorga osób przez 90 minut od momentu zakupu (z możliwością przesiadek) lub do końca kursu przy podróży bez przesiadek	12,80 zł	6,40 zł

3. Ustala się następujące opłaty według taryfy czasowej w opcji „Podróż Start/Stop”, ważne w komunikacji miejskiej Transport GZM:

Zakres obowiązywania	Opłata normalna	Opłata ulgowa
do 5 minut	2,10 zł	1,05 zł
powyżej 5 do 10 minut	3,20 zł	1,60 zł
powyżej 10 do 15 minut	3,70 zł	1,85 zł
powyżej 15 do 20 minut	4,20 zł	2,10 zł
powyżej 20 do 40 minut	5,20 zł	2,60 zł
powyżej 40 minut do 90 minut lub do końca kursu przy przejeździe bez przesiadki	6,60 zł	3,30 zł

4. Ustala się następujące ceny elektronicznych biletów pakietowych imiennych:

Nazwa	Zakres obowiązywania	Cena biletu normalnego	Cena biletu ulgowego
Pakiet 20	upoważnia do dwudziestu jednorazowych przejazdów (bez możliwości przesiadki) w komunikacji miejskiej Transport GZM na całej sieci, przez 180 dni od daty wybranej podczas zakupu	60 zł	30 zł
Pakiet 40	upoważnia do czterdziestu jednorazowych przejazdów (bez możliwości przesiadki) w komunikacji miejskiej Transport GZM na całej sieci, przez 180 dni od daty wybranej podczas zakupu	110 zł	55 zł
Pakiet 80	upoważnia do osiemdziesięciu jednorazowych przejazdów (bez możliwości przesiadki) w komunikacji miejskiej Transport GZM na całej sieci, przez 180 dni od daty wybranej podczas zakupu	200 zł	100 zł

5. Ustala się następujące ceny papierowych i elektronicznych biletów średniokresowych:

Nazwa	Zakres obowiązywania	Cena biletu normalnego	Cena biletu ulgowego
Dzienny	ważny w komunikacji miejskiej Transport GZM do godziny 23:59 tego samego dnia na zasadach określonych w § 3 ust. 5 pkt 4 oraz ust. 6 pkt 5, na całej sieci Transport GZM	13 zł	6,50 zł
Metrobilet 24h	bilet imienny ważny przez 24 godziny na zasadach określonych w § 3 ust. 5 pkt 5 oraz § 3 ust. 6 pkt 6, na całej sieci Transport GZM, na wszystkich liniach kolejowych obsługiwanych przez KŚ i POLREGIO na obszarze GZM, a także na odcinku linii kolejowej Tarnowskie Góry – Siewierz	24 zł	12 zł

6. Ustala się następujące ceny elektronicznych biletów długookresowych imiennych:

Nazwa	Zakres obowiązywania	Cena biletu normalnego	Cena biletu ulgowego
Metrobilet Miasto 30	ważny przez 30 dni od daty wybranej podczas zakupu, na terenie jednego, wybranego miasta (gminy), w komunikacji miejskiej Transport GZM, a w przypadku miasta na obszarze GZM, w którym są zlokalizowane co najmniej dwie stacje/przystanki kolejowe, również w pociągach KŚ i POLREGIO	119 zł	59,50 zł
Miasto 90	ważny przez 90 dni od daty wybranej podczas zakupu, w komunikacji miejskiej Transport GZM na terenie jednego, wybranego miasta (gminy)	300 zł	150 zł
Metrobilet 2 Miasta 30	ważny przez 30 dni od daty wybranej podczas zakupu, na terenie dwóch graniczących ze sobą miast (gmin), w komunikacji miejskiej Transport GZM, a w przypadku miast na obszarze GZM, na terenie których są zlokalizowane co najmniej dwie graniczące ze sobą stacje obsługiwane koleją, bilet obowiązuje również w pociągach KŚ i POLREGIO	149 zł	74,50 zł
2 Miasta 90	ważny przez 90 dni od daty wybranej podczas zakupu, w komunikacji miejskiej Transport GZM, na terenie dwóch graniczących ze sobą miast (gmin)	380 zł	190 zł

Metrobilet Obszarowy 30	ważny przez 30 dni od daty wybranej podczas zakupu, na całej sieci w komunikacji miejskiej Transport GZM, a dodatkowo, w przypadku dokonania takiego wyboru przez pasażera, w pociągach KŚ i POLREGIO na obszarze od trzech do sześciu graniczących kolejno ze sobą miast należących do GZM, w których zlokalizowane są stacje obsługiwane koleją (w tym na odcinku linii kolejowej Tarnowskie Góry – Siewierz), z możliwością przejazdu bezpośredniego lub z przesiadką w relacjach kolejowych	189 zł	94,50 zł
Siec 7	ważny przez 7 dni od daty wybranej podczas zakupu, w komunikacji miejskiej Transport GZM na całej sieci	60 zł	30 zł
Metrobilet Siec 30	ważny przez 30 dni od daty wybranej podczas zakupu, na całej sieci w komunikacji miejskiej Transport GZM oraz na wszystkich liniach kolejowych obsługiwanych przez KŚ i POLREGIO na obszarze GZM, a także na odcinku linii kolejowej Tarnowskie Góry – Siewierz	249 zł	124,50 zł
Siec 90	ważny przez 90 dni od daty wybranej podczas zakupu, w komunikacji miejskiej Transport GZM na całej sieci	460 zł	230 zł
Siec 180	ważny przez 180 dni od daty wybranej podczas zakupu, w komunikacji miejskiej Transport GZM na całej sieci	600 zł	300 zł

7. Ustala się następujące ceny elektronicznych biletów długookresowych na okaziciela:

Nazwa	Zakres obowiązywania	Cena biletu normalnego	Cena biletu ulgowego
Siec 7 Okaziciel	ważny przez 7 dni od daty wybranej podczas zakupu, w komunikacji miejskiej Transport GZM na całej sieci	63 zł	31,50 zł
Siec 30 Okaziciel	ważny przez 30 dni od daty wybranej podczas zakupu, w komunikacji miejskiej Transport GZM na całej sieci	230 zł	115 zł

8. Ustala się następującą cenę elektronicznego biletu długookresowego rocznego imiennego:

Nazwa	Zakres obowiązywania	Cena biletu
R-1	przeznaczony do sprzedaży wyłącznie dla operatorów świadczących usługi przewozowe na zlecenie ZTM oraz spółki Serwis GZM Sp. z o.o., ważny w komunikacji miejskiej Transport GZM na całej sieci, od 1 stycznia do 31 grudnia danego roku	300 zł

9. Ustala się następujące kategorie uprawnień dla uczestników imprez:

Liczebność imprezy	Cena za 1 osobę				
	1 doba	2 doby	3 doby	4 doby	Każda kolejna doba
Oferta dla działających na obszarze GZM jednostek samorządu terytorialnego oraz należących do nich samorządowych jednostek organizacyjnych, zarówno nieposiadających osobowości prawnej, jak i samorządowych osób prawnych, w szczególności samorządowych spółek prawa handlowego i samorządowych instytucji kultury					
od 50 do 100 osób	4,00 zł	7,60 zł	10,80 zł	13,60 zł	+ 2,80 zł
powyżej 100 do 1 000 osób	3,50 zł	6,65 zł	9,45 zł	11,90 zł	+ 2,45 zł
powyżej 1 000 do 5 000 osób	3,00 zł	5,70 zł	8,10 zł	10,20 zł	+ 2,10 zł
powyżej 5 000 osób	2,00 zł	3,80 zł	5,40 zł	6,80 zł	+ 1,40 zł
Oferta dla pozostałych organizatorów imprez					
od 50 do 100 osób	5,00 zł	9,50 zł	13,50 zł	17,00 zł	+ 3,50 zł
powyżej 100 do 1 000 osób	4,50 zł	8,55 zł	12,15 zł	15,30 zł	+ 3,15 zł
powyżej 1 000 do 5 000 osób	4,00 zł	7,60 zł	10,80 zł	13,60 zł	+ 2,80 zł
powyżej 5 000 osób	3,00 zł	5,70 zł	8,10 zł	10,20 zł	+ 2,10 zł
<p>a) Uprawnienia, z zastrzeżeniem lit. b, mogą być nabywane wyłącznie w celu przejazdu uczestników imprez, w których udział bierze co najmniej 50 osób, dla których organizator zakupi stosowne uprawnienia.</p> <p>b) Umożliwia się wykup uprawnień dla uczestników imprezy cyklicznej, w taki sposób, że liczebność imprezy określa się poprzez sumowanie wszystkich uczestników imprezy cyklicznej objętej jedną umową. Za imprezę cykliczną uważa się ciąg co najmniej czterech imprez w jednym roku kalendarzowym, odbywających się co pewien ustalony co do dnia okres, według opracowanego harmonogramu, objętych jedną umową, o której mowa w lit. f, które są organizowane przez tego samego organizatora, w tym samym miejscu lub na tej samej trasie.</p> <p>c) Podstawą do korzystania z uprawnienia może być ustalony: - dokument uprawniający do uczestnictwa w imprezie, lub - kupon emitowany przez GZM/ZTM.</p> <p>d) W przypadku wykorzystania kuponu, o którym mowa w lit. c, kwoty dla ofert wskazanych powyżej ulegają podwyższeniu o 100%.</p> <p>e) Dopuszcza się możliwość wykupu uprawnienia ważnego do 12 godzin. W takim przypadku wartość uprawnienia jest wyliczana jako 50% ceny podanej dla 1 doby, z zastrzeżeniem lit. d.</p> <p>f) Wszelkie kwestie, o których mowa w lit. a-e, zostaną zawarte i określone w umowie pomiędzy organizatorem imprezy a ZTM lub w stosownej uchwale Zarządu GZM.</p>					

§ 12

1. Ustala się następujące wysokości opłat dodatkowych i manipulacyjnej:

Lp.	Rodzaj opłaty	Wysokość opłaty
1	opłata dodatkowa za przejazd bez ważnego biletu lub odpowiedniego dokumentu przewozu. Opłata ulega obniżeniu w przypadkach określonych w wierszach 2-4	550 zł
2	opłata dodatkowa za przejazd bez ważnego biletu lub odpowiedniego dokumentu przewozu płaćna w terminie do 14 dni od daty wystawienia wezwania do zapłaty	300 zł
3	opłata dodatkowa za przejazd bez ważnego biletu lub odpowiedniego dokumentu przewozu uiszczona u kontrolera w miejscu kontroli	200 zł
4	opłata dodatkowa za przejazd bez ważnego biletu lub odpowiedniego dokumentu przewozu obniżona zgodnie z § 8 ust. 5 pkt 3-5	70 zł
5	opłata dodatkowa w przypadku braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do ulgowego przejazdu. Opłata ulega obniżeniu w przypadkach określonych w wierszach 6 i 7	250 zł
6	opłata dodatkowa w przypadku braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do ulgowego przejazdu, płaćna w terminie do 14 dni od daty wystawienia wezwania do zapłaty	125 zł
7	opłata dodatkowa w przypadku braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do ulgowego przejazdu, uiszczona u kontrolera w miejscu kontroli	100 zł
8	opłata dodatkowa za spowodowanie, bez uzasadnionej przyczyny, zatrzymania, opóźnienia lub zmiany trasy środka transportu	600 zł
9	opłata manipulacyjna za umorzenie opłaty dodatkowej w trybie § 8 ust. 8	20 zł

2. Do opłat dodatkowych pobieranych zgodnie z ust. 1 wiersz 1–7 dolicza się przewoźne w kwocie odpowiadającej cenie papierowego biletu jednorazowego/krótkookresowego normalnego lub ulgowego (w przypadku posiadania takiego uprawnienia przez pasażera), o którym mowa w § 11 ust. 1 wiersz 1.

VI. Postanowienia końcowe

§ 13

1. Taryfa wraz z Uchwałą ją przyjmującą oraz Zarządzenia, o których mowa w § 6 ust. 5 oraz § 10 ust. 2 i 3, podlegają publikacji poprzez umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej ZTM oraz w POP. Ponadto tekst Taryfy wraz z Uchwałą ją przyjmującą dostępny jest w formie elektronicznej na portalu transportgzm.pl oraz w wybranych automatach biletowych, w których dostępna jest pełna oferta biletowa.
2. Na podstawie Taryfy sporządzone zostaną wyciągi, które zostaną podane do wiadomości publicznej poprzez umieszczenie ich w pojazdach.

3. W przypadku podwyższenia cen emitowanych przez ZTM biletów w formie papierowej, dopuszcza się wykorzystanie biletów o dotychczasowych nominałach na zasadach wynikających z Taryfy obowiązującej na dzień skasowania biletu, przez okres dwóch tygodni, a po tym terminie przez okres roku od dnia wejścia w życie zmiany wraz z biletem uzupełniającym do kwoty wynikającej z aktualnego Cennika. W przypadku obniżenia cen biletów emitowanych przez ZTM w formie papierowej, dopuszcza się bezterminowe wykorzystywanie biletów o dotychczasowych nominałach na zasadach wynikających z Taryfy obowiązującej na dzień skasowania biletu.
4. W przypadku zmiany nazwy emitowanych przez ZTM biletów w formie papierowej, dopuszcza się wykorzystanie biletów o dotychczasowych nazwach na zasadach wynikających z Taryfy obowiązującej na dzień skasowania biletu, przez okres jednego roku od dnia wejścia w życie zmiany, z zastrzeżeniem ust. 3.

Załącznik nr 1 – Wykaz odstępstw od Cennika

1. Ustala się odstępstwo od Cennika polegające na zmianie zakresu obowiązywania wybranych biletów z uwagi na długotrwałą przebudowę węzła kolejowego w Katowicach.

Pasażerom posiadającym ważny bilet jednorazowy/krótkookresowy emitowany w formie papierowej lub bilet pakietowy, dla których trasa podróży pokonywana przed przebudową węzła kolejowego w Katowicach uległa zmianie (w szczególności poprzez konieczność dokonania przesiadki, zmianę środka transportu, zmianę lokalizacji przystanku, skrócenie linii), przysługuje prawo kontynuowania podróży w granicach czasu obowiązywania biletu lub na podstawie przejazdu dostępnego w bilecie pakietowym, na tej samej lub innej linii kursującej w kierunku analogicznym jak trasa podróży pokonywana przed przebudową. W przypadku biletów jednorazowych/krótkookresowych czas ważności tych biletów ulega wydłużeniu o czas oczekiwania na przesiadkę oraz czas dojścia do przystanku w celu kontynuowania podróży.

2. Ustala się odstępstwo od Cennika polegające na honorowaniu w komunikacji miejskiej Transport GZM biletów emitowanych przez KŚ i POLREGIO z uwagi na długotrwałą przebudowę węzła kolejowego w Katowicach.

Pasażer posiadający bilet emitowany przez KŚ lub POLREGIO, zgodnie z jego okresem ważności i zakresem obowiązywania, może podróżować komunikacją miejską Transport GZM pod warunkiem, że:

- a) trasa przejazdu określona na bilecie obejmuje wyłącznie obszar objęty zmianami w organizacji przewozów, które są wynikiem przebudowy węzła kolejowego w Katowicach;
- b) jest to bilet bezrelacyjny (np. bilet sieciowy, turystyczny, REGIOkarnet);
- c) jest to bilet wydany na przejazd pociągiem uruchamianym przez KŚ lub POLREGIO w skróconej relacji, tj. od/do stacji, do której zostało skrócone kursowanie pociągów, zgodnie z aktualnym wykazem zmian w kursowaniu pociągów znajdującym się na stronie internetowej KŚ lub POLREGIO.

